

sparnai 2017

sparnai 2017

Vilniaus licėjaus mokinių
kūrybos almanachas

Aistė Jonynaitė

700 Medvėgalio šviesmečiai 2016 metais

Užlipus ant Medvėgalio kalno –

ten prie lietuviškos Saulės
nuskaidrinusios anuomet protą
iečiais lydėti kryžiuotus
į klampią nekrikštų sąmonę

kur net prie Marijos kulto pripratusiai
vokiečių minčiai
neperkandama buvo moters gaivalų

didybė

tąkart saulė nešvietė – –
viduj kaupėsi debesis

Komiška jaunuolio minčių genezė

Hugo Bell'as
tankų sumaitotu
balsu
po Pirmo Didžiojo
galėjo nuolat
kartoti tik
vieną skiemenį arba
jungtis atsitiktines
raides į negirdėtus
žodžius

Žaką Lipčicą
po Antro Didžiojo
nugalėjo grifas
ir jis it Prometėjas
prisikalė Amerikoje

Europa mirė mirė
išgelbės ją tik Kristus
ir tik po Trečio
neprisikėlęs

(O kaip man dabar būti
kai manyje ir Lipšicas,
ir Bell'as
žaidžia gyvenimo prasmę)

garbės žodis į žydus nešaudžiau

klasikui

taip tu teišus
visi šie žaidimai
tik iš gero gyvenimo
ir iš aido mūsų ateistiškų
bažnyčių kur tuščia tikslų
pagarbos tobulam pasaulio algoritmui
besiveriančiam silabikoje silabotonikoje

taip tu teišus
mes nieko neįrodysim
nes įrodymų turim tik tiek
kiek tradicijų prigimtinės kultūros
ir maišto.

meditacija prie Petro Repšio pasaulio medžio

vertikalėmis –
elektros stulpais
meteoritais
(žvaigždžių ir žemės santykiavimu)
medžių keistu natūralumu
(žemės ir dangaus santykiavimu) –
gyvis
o gal pati transcendencija

sudėlioja horizontales
į ateičiai tesuprantamą
kryputę

gyvybės aktas

ką tuo metu mato
Edeno žmogus?
vežimo ar Grįžulo
svaigį?

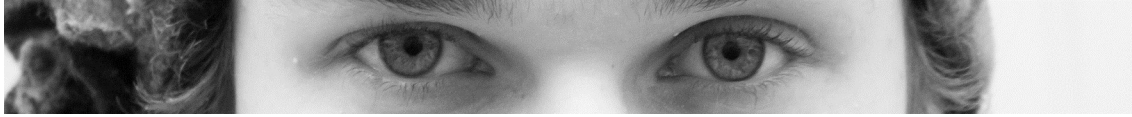
tikriausia
Sezano obuolius
arba šermukšnių
galveles

jie tikresni nei tas gyvis
galvoja.

Emilija Lapašinskaitė

Vėjo rankose nešamas
Salsvas aksomas plevena
Aptiškęs sidabro dažu
Liejasi naktinis fantomas
Pavargusio vyro žingsniu
Gatves tarsi vyną kelia
Prie lūpų trokštančių laimės
Bet juokas tik karčiai skęsta
Šypsos apgaulingu žvilgsniu
Berdamas sniegą vienuolis
Pasijutęs baltu dievu
Tarp delnų jam mirtį neša
Iš vėjo rankų paleistas
Sūrus aksomas plevena
Aptiškęs skausmo krauju
Miršta naktinis fantomas
Paklydusio vaiko verksmu

Saulius Venclovas

Klūpau

Nežinomasis sėdi savo soste – fotelyje, bute be tėvų. 18-tas gimtadienis, lygtais jaučiasi laimingas, apsuptas mylimų draugų... Tačiau, rodos, dar taip neseniai buvo 12 ir galėjo pasidžiaugti su šeima. Šokinėja aplink jį gentis modernių miesto juodaodžių ir perša uždirbtą alkoholį, bet krikštija jį sultimis. Pastarasis dvejoja, ar priimti kvietimą į ekstazės ir laimės iliuziją, ar apsivemti. Sunku nuspręsti. Ausyse spengia lemtingas valgomų traškučių ritmas ir nekaltų girtų parazitų dainavimas. Ore tvyro įtampa tokia tanki, kaip šio individo kaulai. Nors jis tik juos ir teturi, sugeba daugiau sverti negu kai kurie šalia esantys žmonės. Gal tai jo sąžinė, ar jos stoka. Arba nuo alkoholio besikaupiančios išskyros. Angliškas repas, rusiškos dainos, ir lietuviškas durnizmas – tai sudaro šventą vakarėlio triumviratą. Sultys, ir tai, ko neturėtume minėti. Balkonas, ir tie, kurių vardų neminime. Jaunystė ir vidurio amžiaus krizė... O aš klūpau.

Rožiniai plaukai

Aš žiūriu į jį, gražų, jauną, barzdotą vyrą, surištais plaukais ir atsitiktinai ant galvos atsidūrusia tiara. Atrodo, jis – transvestizmo idealas. Bet ar kas nors kitas galėtų pasiekti tobulybę? Ne. Nors ši tema užklumpa be priežasties, jis susirūpina... Pradedą suprasti, kad jis jau kurį laiką stumiamas šia kryptimi. Mokslo ir perspektyvos suterštas protas, darbo nujuodinta širdis. Aplinka – be gyvybės, smirdinti moralės puvėsiais, stumia jaunąjį prie krašto. Čia „Dies Irae“ rūpi tiek pat, kiek rožiniai plaukai. Labai. Nelabai. Vis dėlto jis nenori kristi, vargšas laikosi už savęs pasilikusio gyvenimo. Už to, kas gražu, to, kas svarbu. To, dėl ko verta gyventi. Jo šeima, draugai, slaptai nuvogtos bendraklasių mergaičių nuotraukos... Nelaimėi, bandymas atsitraukti tampa lemtingu postūmiu. Į bedugnę, kuri neturi nei proto, nei kūno.

Liežuvis

Atsibudęs nieko nematau. Jaučiu tik du didžiulius gumulus, užkimšusius mano nosį, o tuščios akiduobės man kai ką šnibžda. Kažkas padegė mano plaukus. Man reikėtų išsiimti adatas iš ausų, nes girdžiu, kaip Čarlzas man užsiuva burną... Suvokiu, kad daugiau nebeįkvėpsiu, tad likusiu oru bandau prasiskverbti pro savo uždarytas lūpas. „Pppt..... ptpt... pt pt... pt...“. Trumpi proveržiai. Kiekvienas vis silpnesnis, vis retesnis... vis labiau neaprėpiamas. Kaip žmogaus sprando trakstelėjimas.

Atsibudęs sekmadienį, nusprendžiu iškišti liežuvį. Žiūrįm, kiek gi laiko aš galiu jį taip išlaikyti. Kelios valandos..? Neblogai. Tačiau tai ne eksperimentas, jeigu tai ne bažnyčioje. Po savaitės esu ten, tačiau nusišukęs į kampa – juk droviuosi. Nors... Mano liežuvis juk vertas daugiau – privalau atsisėsti į pirmą eilę. Gal mane pastebės kunigas, pašoks, aplaistys, išvaikys iš manęs mano piktašias dvasias? Ne... Šis niekšas manęs net trumpu, niekinančiu žvilgsniu nesušelpia. Kažin, kuris iš mūsų užsiima banalybėmis. Man dėmesio skiria tik šalia sėdinti močiutė. Žvilgsnį ji jau suteikia, po amžinybės net pabaksnoja ir galų gale, man visai pasenus, neiškentusi prisilenkia ir sušnypščia: „Neišsidirbinėk Dievo akivaizdoje.“ Galėčiau jai iškišti liežuvį, bet... Iš tikrųjų netrunku pasišalinti, pajutęs nuo jos sklindančią smarvę. Pastebėjau, kaip ji apsirengusi penkiais sluoksniais drabužių, kad jai vykstant į vienintelę likusią jos besibaigiančiame gyvenime prasmingą ir visų telikusią jėgų reikalaujančią kelionę į bažnyčią, nenumirtų nuo širdies smūgio, jei netyčia jai beeinant vėjelis prisiliestų. Žiūrint iš šono, juk visai garbinga, kad senkant jos laikui, jai terūpi dangus. O gal atvirkščiai. Ji bando likusiu, jau niekam nebereikšmingu laiku išsipirkt kelią į amžinybę? Kas žino... Bet smarvė yra.

Išėjus iš bažnyčios, taip gera turėti liežuvį atgal burnoje. Jaučiuosi dieviškai, nors, regis, taip iššvaistęs laiką, kad girtuokliui valkatai būtų gėda. O mano liežuvis... Taip, nukankinau jį, bet juk dabar aš jį užjaučiu, dabar aš jį vertinu. Dabar aš galiu pasidžiaugti liežuvio savo burnoje. Ar kada nors apie jį prieš tai esu pagalvojęs? Nė velnio. Kiekvieną dieną aš jį engiu savo labui, visais įmanomais būdais išnaudoju jį, taukšdamas savo besikartojančius niekalus, tiesiog tvirkinu. Juk tą patį darau dabar. Tiesiog prievartauju savo liežuvį prieš jus. Iš esmės aš prievartauju save. Juk mes tai darome? Prievartaujamės prieš save... Bet dažniau prieš kitus. O tai nėra laiko švaistymas?

Bet klausimas ne toks. Kodėl mano burna tebeužsiūta?

Suvalkijoje vyšnios sirpsta, kai...

Suvalkijoje vyšnios sirpsta, kai... artimų lyg nėra. kažko nėra. kažko tolima. Taip, kažko...

Vakarais, o! Pašaknų lig gyvūnų, lig...

Dobilą tarsi?

Širdį pjauna, ir gaili. Ašmenys dalgio lyg lelijų nuolaša. Ten rasa gali pravirkt, kad...

Raudonos Suvalkijoje vyšnios sirpsta, kai pelenai sodybų – tarsi šiltos, dar vieškelio, dulkės. Ir liūdnai vandenys teka. Ten – širdį pjauna. Ten pašaknų lig..

Mirdami – lyg dainuodami, užsimerkia, kad daina – tokia. Ugnim židinio kasdienio smelkias gyvybės tylą. Tokia... artimų lyg nėra. kažko nėra. kažko tolima. Taip, kažko...

Vakarais, o pašaknų lig..? Gyvūnų lig..? Dobilą tarsi širdį pjauna. Ir gaili ašmenys dalgio lyg lelijų.

Nuo?

Laša ten rasa. Gali pravirkt, kad raudonos...

Suvalkijoje vyšnios sirpsta, kai

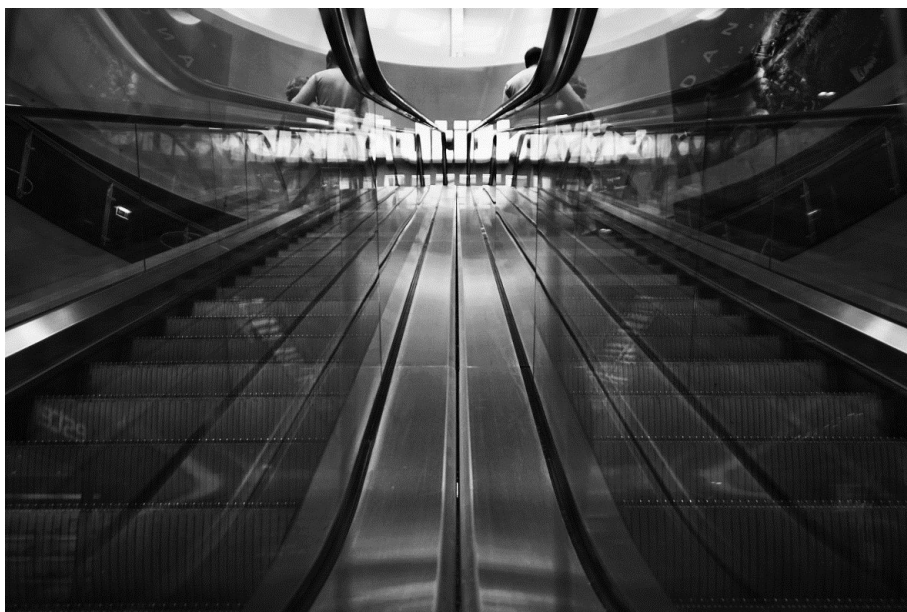
Austėja Samuolytė

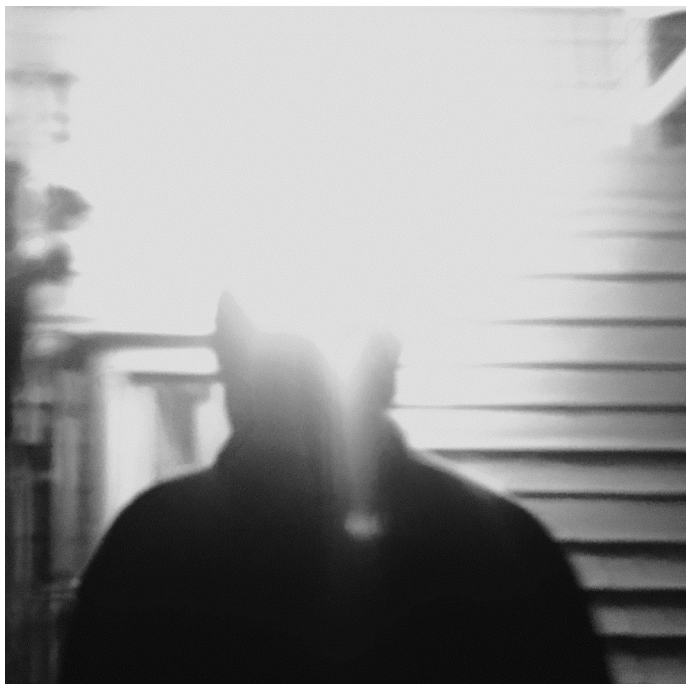
Austėja Samuolytė

Dievo pirštas
Patrikas Vanagas

Echo
Patrikas Vanagas

Fausta Pilkaitė

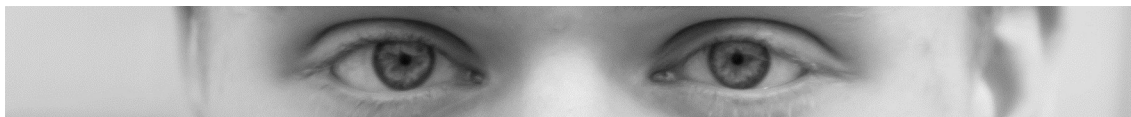
Fausta Pilkaitė

Fausta Pilkaitė

Fausta Pilkaitė

Tomas Sinkevičius

Sodomos sonetai

*An das Göttliche glauben
Die allein, die es selber sind
– F. Hölderlin*

I. Rūstybė

Dalint savęs neketinu. Aš ne iš tų, kurie
Užantspauduotam Mecenato sode
Sudžiūvusių akacijų žieve
Mėgina Dievo abitą išsuodint.

Įsibėgėjęs atšiaurus Borėjas
Priešais mane ir po manęs išskleidžia plynės.
Sala uolėta, bet kitos nėra. Pakaks!
Aš nieko nekuriu – aš naikinu. Tada stebiu,

Kaip Zenono aky sustoja laikas,
Pakibus virpa iššauta strėlė
Ir nejučiom atsisuka, iš kur atėjus.

Dabar prie mano dvasios šulinio palinksta
Ir delnu smiltis jo dugne pažarsto
Tik nepaneigiamasis Niekas.

II. Paleistuvystė

*Turn melancholy forth to funerals,
The pale companion is not for our pomp!*
Užpūtęs žydras ežerų žvakiduobes,
Visatos tylą skrodžia gervių kvadrigom

Ir tuo pačiu metu visų pasaulio miestų zenite
Bučiuoja mus: mane ir krucifiksą,
Ne išdavystės – sandoros vardan. Kol tu,
Tol aš – *cum ipso et in ipso*.

Kančios ženkle kaip veidrodyje regis
Tauriausias meilės veidas. Jam aukokit
Granatų vėrinius, Šarono rožių medų,
Sidabro šekelius ir ditirambus.

Geibi ranka paliečia plaukus. Užveria duris.
Šiapus nepasilieku vienas.

III. Godumas

Tai vis ne tai, klajokli epigone,
Kas pranašauta ant Alyvų kalno.
Tavoji žodžio, ženkle ir raidės amalgama –
Tik grožio pažadas. Deja, tave apgavo

Liguisto liūdesio ambicija, pražydusi
Groteskiškai trapiu efemeru, pablizgintu
Akivaizdžia prasme. Ar verta? Čia
Neiškilminga, paprasta šalis. O tu

Pripratęs dilinti marmurinius amfiteatrus
Bei oro uostų terminalų laiptus
Ir lakti rasą Galatėjai iš sandalų.

Galiausiai tau bus dovanota
Et Deus dabit tibi terram
Fluentem lacte et melle.

IV. Tinginystė

Skaityk dagių orakulą. Į kūdrą melsvą
Mažiausiąjį pirštelį įmerkia Siringė,
Apstulbsta ir sustingsta bangoje obsidiano,

Joje pažinus savo liūdną gražų veidą,
Anapus įasmenintą, bet nepavaldų vardui
Lyg sūnų, laukiantį ant kranto
Ir tiesiantį rankas į jūrą,

Kurią tuojau turės nuspalvinti
Tyriausiu savo kraujo oleandru
Dievų rūstybei numalšinti. Kaip ir aš,
Idomenėjau, tu tik savo laiko pranašas.

Nelemta mums ant Dioskūrų banglaužių pečių
Namo parnešt išganyto, tačiau
Dar tebeturime marias gryniausio laiko!

V. Pavydas

Nepaklusni uola pastoja kelią,
Vagos dugne verpetas įsuka žvynus.
Tarpeklis – griaudžiančių jo sferų aidinti
Erdvė – priglaudžia troškų sapną,

Pareinės vynuogynus, salpas, kriaušes,
Kiečius, šulinius ir pašto arklių karčius.
Garuojas tūžis duburių purslų – ne pančiai –
Sutraiško amforas su Elizejaus lauko vynu –

Būties išpildymu ne leviatanišku, bet prometėjišku
Būdu. Deja, pasirinkimo pobūdis –
Κατά περίπτωσης. Žaizdre nukalkim

Naują kibirkštį: tegul po metų viską čia
Užpils Litorina – *multiplicatae erunt aquae*,
Nepavėluota, bet sprangi bus jų daina.

VI. Nesaikas

Aischilo ožena apsiaučia Melpomenės kaklą.
Dodomo ažuolų rakštis prabyla
Sunkiam relikvijoriuje. Ataidi

Neatsakytas Tordžinelo antausis,
Pulsuodamas įplūsta į bataliją,
Vergų ir kunigaikščių kūnus. Godžiai laižo
Egėjo bangos nyrančią Europos taliją.

Tarp lūpų nešdamas Hafizo grakštų beita,
Praeivis užsuka į padišacho sodą.
Bežadį persikų šakelių geismą
Į Oriono glėbį neša alpulys Jusufo –

Aš čia ir to gana. Medžnūnai!
Tai ji – gražiausia rubajato lelija –
Taurė, kvapniausio vyno sklidina.

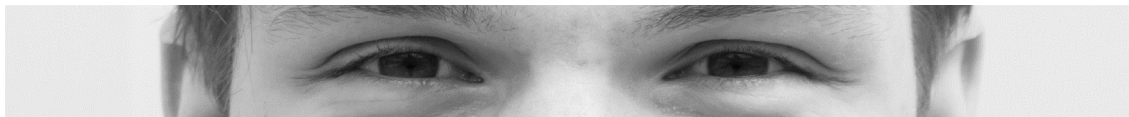
VII. Puikybė

Švininis pumpuras išpaudžia kaklą
Į kietą vienuolyno mūrą. Surašiau
Po kregždžių *tristia* nerišlų plytų raštą
Skaityti jūrų vėjams, glemžtis žemei

Ir sotintis dievams. Bevalis žodis atsitraukia.
Nepalietė akmens kirtiklio geležis.
Užmerkęs ežerų akis, atvėriau sambūvį
Ir į pakrančių žvyrą paverčiau

Jo užsisklendusius menhyrus.
Tenai padėjau jaspio pamatą.
Aš pats rinkau jam vietą – šiaurės tyruos,
Prie amžinai jaunos Hiperborėjos.

Laukinėms tundroms giedu psalmę.
Laudate Dominum!

Jokūbas Šemetulskis

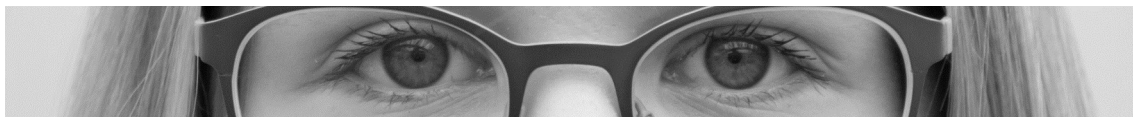
„Ei, čia aš, civilizacija“

Ankstyvo ryto saulė man visuomet primena seną žmogų. Nežinau, kodėl. Juk ankstyvas rytas labiau asocijuojasi su jaunyste, mažais vaikais, tačiau, žvelgdamas į ūkanotą orą, drėgną žolę bei klausydamasis tos raminančios tylos, pasijuntu labai senas. Juokinga, juk man viso labo šešiolika metų. Seniems žmonėms dažnai būdingas supuvimas. Skamba negražiai, tačiau jų vidus dažnai jau būna spėjęs apkerpėti. Būtent dėl to ir jaučiuosi senas. Stovėdamas pievoje, jausdamas tą nesuvokiamą tyrumą gamtoje, jaučiuos lyg būčiau iš kalėjimo pabėgęs kalinys, bandantis neišsiskirti minioje su ryškiai oranžine uniforma. Mano kalėjimas – civilizacija. Nesu vienas iš tų, kurie įsitikinę, jog tik gamtoje esame tikri žmonės, kad reikia visiems staiga nusiplėšti drabužius ir bėgti medžioti į miškus, tačiau ankstyvas rytas visuomet žadina manyje tą žodžiais neapsakomą šlykštėjimosi savimi jausmą.

Nusispiriu batus ir slenku gilyn į pušyną. Jaučiu, kaip po truputį atslūgsta bjaurus jausmas krūtinėje. Šiandien, b***, antradienis, o aš paryčiais braidau pievoje. Žinau, jog miškas gali įsiurbti mane lyg juodoji skylė ir niekada nepaleisti atgal, tačiau šis žinojimas tik sustiprina norą eiti gilyn. Einu vis gilyn ir gilyn, pievos jau seniai nebesimato, visi medžiai po truputį pradeda panašėti vienas į kitą. Nusimetu palatą, brendu aukštom smilgom vis toliau, medžiai pradeda atrodyti vis pavojingesni, pėdomis jaučiu šiurkščiai malonią miško paklotę, tačiau visa tai nebesvarbu. Aš jaučiuosi vis laisvesnis, nes jaučiu, jog tolstu nuo to, kas visą gyvenimą atrodė būtina, o dabar tėra senų laikų atminimas. Štai aš jau ir be marškinėlių krūtine traukiu gaivų rytmečio orą, kuris mane svaigina lyg pirmoji dienos cigaretė, nuteikianti rūkorus dar vienai nuodijimosi dienai. Kažkur už medžių sušmėžuoja neaiškus siluetas, trumpam atitraukiantis mane nuo laisvės pojūčio tyrinėjimų, tačiau po sekundės man jis jau nebeįdomus, nes aš privalau kuo greičiau judėti tolyn. Šiandien, b***, antradienis, o aš pusnuogis lakstau mišku. Štai aš jau ir visai nuogas. Jausmas – lyg po dušo atsigulti į lovą su ką tik pervilkta patalyne, tačiau aš to nesuvokiu, nes viskas, kas

mane šią sekundę domina, yra nuėjimas gilyn, ten, kur Aš nebebūsiu Aš, o būsiu Tai. Visas diskomfortas, kurį normalus žmogus jaustų, yra kažkur toli toli, aptrauktas laisvės apklotu. Giliau. Dar giliau. Dar giliau. Pargriūnu. Užmingu.

Pramerkiu akis, kažkoks siluetas, matyt, tas, kurį mačiau prieš bėgdamas, stovi pasilenkęs virš manęs. Sekundėlę pasitryniau akis, tačiau aiškiai išžiūrėti vis tiek nepavyko. Tai buvo kūnas be jokios aiškos spalvos ar formos. Nežinau, kaip kitaip tai paaiškinti, tačiau garantuoju, jog kiekvienas jį pamatęs pajustų pasibjaurėjimą. Jis tarė:
– Ei, čia aš, civilizacija! Šiandien, b***, antradienis, o tu nuogas guli miške.

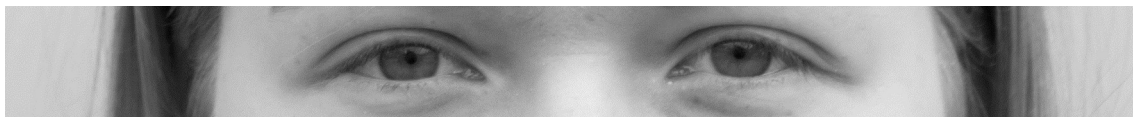

Silvija Zujūtė

Žingsniai

Vienas. Du. Vienas. Du. Vienas. Du. Ir taip be pabaigos. Net tada, kai jau nebe einu, o tik palengva velku pėdas, vis tiek vienas... Du. Ir taip įprantu skaičiuoti, kad pamirštu, jog skaičiuoju. Atrodo, tik šitaip galiu judėti į priekį. Nuolatinis grįžimas: prie tų pačių skaitmenų, prie tų pačių judesių, prie tų pačių žingsnių – padeda man jaustis saugiai, nes aš taip įpratęs, nors nežinau, kas mane to išmokė. Vieni sako, kad tėvai. Juk aš – nuo jų priklausomas žmogus. Aš esu būtent tas, kuris turi ilgą taisyklių sąrašą. Aš būsiu geras – mano gerumas yra tiesiogiai proporcingas Kalėdų senelio apsilankymo tikimybei. Aš daug valgysiu – rysių šaukštelį po šaukštelio už visus: mamytę, močiutę, broliuką, seneliuką, tetą Laimutę... Lyg jie patys negalėtų pavalgyt. Aš nespardysiu kamuolio po mūsų buto langais, juk galiu neapskaičiuoti. Neapskaičiuoti? Kaip aš galiu skaičiuoti? Juk man tik penkeri, aš dar nelabai moku. Nieko. Kai man septyneri, aš greitai išmokstu skaičiuoti, jei ne tam, kad suvokčiau, kaip reikia spirti kamuolį, tai tam, kad galėčiau išspręsti uždavinį apie Jonuką, kuris eina pirkti obuolių ir yra labai pastovus žmogus, todėl visad eina pastoviu greičiu. Vėliau aš po truputį pradedu justį pareigą nuolat skaičiuoti ir tada čia pasirodo tie, kurie sako, jog to mane išmokė bendraamžiai ir jaunystė. Aš – nepriklausoma, veržli asmenybė, kuri yra visiškai laisva ir, jei nuo ko nors truputį ir priklauso, tai tik nuo kitų nepriklausomybės. Tam, kad visiškai nepasimesčiau savo paties kuriamame pasaulyje, aš privalau atsakingai mąstyti, numatyti, apgalvoti – skaičiuoti. Skaičiuodamas aš nubrėžiu savo laisvei ribas paprasčiausiai tam, kad tvirtai stovėčiau ant žemės ir niekam mano sprendimai nekliūtų. Todėl grįžtu prie to paties visada: kai bijau, kai ilgiuosi, kai jaučiuosi išmintingas, kai priimu sprendimus, kai laikiu... Nuolat judu tuo pačiu ritmu, ta pačia kryptimi. Šiandien pagalvojau, kad noriu trumpam sustoti, tiesiog šiaip sau. Todėl, kad dabar, kai jau užlenkiu dvidešimt pirštų, prisimindamas prabėgusias vasaras, esu paaugęs. Esu kitoks, nei buvau, kai su draugais stovėdavau prie apleistų garažų ir juokdavausi, išgirdęs garsų pokštelėjimą. Kitoks, nei tas berniukas, kuris nenorėjo apkabinti mamos, atvedusios į rugsėjo pirmosios šventę šeštoje klasėje. Aš nebesu tas, kuris spręstų uždavinį

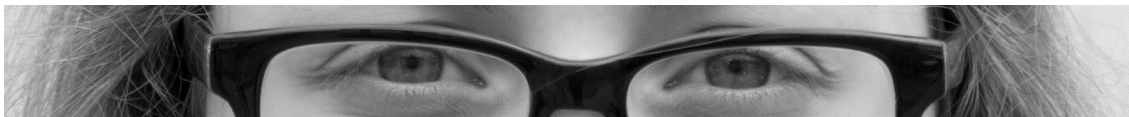
apie Jonuką, einantį pastoviu greičiu, nes manau, kad mažylis Jonukas negalėjo būti toks neįdomus, vienodai besielgiantis žmogus. Aš kitoks. Todėl vienas... Du. Sustojau. Visi pasipiktinę kažką šūkčiojo, bandė stumti į priekį, klausė, kas man negerai, ar aš eiti nemoku, o aš stovėjau ir pirmą kartą dairiausi aplinkui. Pirmą kartą iš tiesų pamačiau, kaip atrodo tie žingsniai. Vienas. Du. Vienas. Du. Aš dairiausi ir trumpam pamiršau savuosius skaičius. Žmonėsėjo pirmyn vieni, poromis, būriais. Jie kalbėjo, pykosi, dalinosi meile, pasakojo paslaptis, vieni kitiems daug ką žadėjo, tačiau viskas, ką aš girdėjau, tebuvo skaičiai. Tyliai pažadinti ir garsiai tariami: „Vienas. Du.“ Laukiau, kol išgirsiu paprastą „Ačiū.“ ar „Geros dienos.“, bet neišgirdau. Tada supratau, kad vėl noriu eiti ir būti nors truputį kitoks nei jie visi. Vėl žengiau pirmyn. Tik šįkart kai kas buvo kitaip: ne kryptis, ne judesiai, ne pats veiksmas. Aš ir vėl skaičiavau, bet skaičiavau kitaip. Vienas. Du....Trys. Vienas. Du. Trys. Vienas. Du. Trys. Ir taip be pabaigos. Valso žingsniu.

Jonė Juchnevičiūtė

jeigu iškadruotum eglių viršūnių karpinius ūkanose
pažymėtum taškelį pojūčių kreivėj
nubrėžtum lygiagrete ir ja tipentum kairėn
atsidurtum dominantės erdvėj

ir jeigu pirmą kartą išgirstumei juoką
nusijuoktum
platumoj atsirastum zenito

Eglė Matulevičiūtė

Dar neperšokau per griovį

– Labai gražu, – man sako

Dėkoju
Už pagyrimą,
Bet neprabudus aš dar siela

Pavasaris mano
Širdy dar gaudžia
Dar nemokyta aš paukštė
Skrist norėdama net negaliu

Pabudinki many poetą
Prašau iš paširdžių
Padėk atvert duris pasaulio
(To) gyvenimo, kurį matau pro
langą

Padėki peržengti gegužį
Ir išvysti
Vasarišką orą
Pagaliau

Pabudinki many poetą
Aš parvešiu tau laktuvių cilių

Laukinis, nes manęs laukia
Kristupas Zmejauskas

Jonė Juchnevičiūtė

Gabrielė Makarevičiūtė
XXIV laida

Emilija Zimnickaitė

esta noche
Elžbieta Strumskytė

Pakeliui
Patrikas Vanagas

Studento pietūs
Patrikas Vanagas

Pro langā Milane
Patrikas Vanagas

Krytis
Patrikas Vanagas

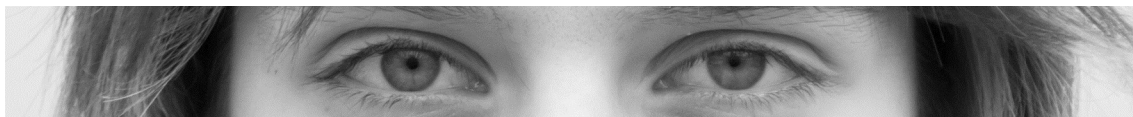
Milda Orvydaitė

Emilija Bogdanovičiūtė

Eglė Matulevičiūtė

Aistė Griciūtė

Aš juk tik vaikas buvau

Jei galėčiau išlieti mintis taip pat laisvai, kaip būdama penkerių, nesusiskalbėčiau su niekuo. Niekas nesuprastų mano sapalionių, niekas net nebandytų jų iššifruot. Kam gi rūpi penkiametės pasakos? Kam gi įdomu, kas sukasi jos galvoj? Tai tik vaikiškos mintys, tik vaikiški svačiojimai, tai tik vaiko žodžiai.

Būdama maža turėjau lakią vaizduotę, keliavau po pasaulius, dar Kolumbo neatrastus. Prieš dešimt metų nepažinojau problemų, ar bent jau tų, kurios persekioja dabar. Kai buvau vaikas, visos spalvos buvo ryškesnės, visos gelės žydėjo amžinai. Ta sofa, ta sena, nutrinta pilka sofa, pavirsdavo į paukštės lizdą, kur perėdavau vaikus ir maitindavau juos, ir apsimesdavau, kad jie valgo karoliukus. Sesuo norėdavo prisijungti. Ir aš jai leisdavau. Bet su sąlyga, kad klausys mano taisyklių. Tik su sąlyga, kad būsiu paukštė, maitinanti savo vaikus, o ji bus paukštis, apsaugantis mus nuo plėšrūnų. Nežinau, kas buvo tie plėšrūnai. Gal lėlės kitame kambaryje. Gal knygos, tvarkingai sudėliotos ne pagal dydį, gal tėvai, taip vėlai grįžtantys vakare.

Jauku buvo tam lizdely. Tik vaikų tikrų, gaila, neturėjau. Apsimesdavau, kad jie buvo meškis ir kiškis, sėdintys pačiame sofos kampe. Neturėjo jie burnų, negalėjau jų maitinti. Ir vis tas paukštis, tas maitvanagis, juos pagrobdavo ir nunešdavo toli toli. Net iki kito kambario, kuris buvo už jūrų marių, už Sacharos dykumos, už Amazonės džiunglių. Bet aš paukštė gi buvau, kaip galėjau vaikučius palikti savo? Ir keliaudavau pro koridorių, ir nugalėdavau kelionės sunkumus.

Bet maitvanagio neberasdavau.

Kartais audra apsupdavo miestą. Būdavo baisu, išties, labai baisu. Bet man patikdavo lietus, todėl nebijojau taip, kaip sesuo, kaip tas maitvanagis. Ir nesvarbu, kad pagrobė mano vaikus, pastačiau jam pastogę. Atsitempdavau keturias kėdes iš virtuvės ir apdengdavau jas patalais, ir apsaugodavau nuo lietaus. Pamenu, kitą dieną mokytoja prašė parašyti rašinį apie savo sėkmadienį. Ir aprašiau, kaip saugojau maitvanagį nuo audros, nuo griastinio, kaip buvo baisu, nors iš tiesų gal ir nebuvo. Ak, kaip mokytoja išgyrė

mane. Kokia aš, mat, buvau kūrybinga. Kokia, mat, laki ta mano vaizduotė. Kokia, mat, gailestinga buvau.

Būdama mažą daug ko nežinojau. Daug ko nesupratau. Niekas nenorėjo man to ir paaiškinti. Nes juk buvau penkerių. Niekas ir dabar man nieko nenori sakyti, nors praėjo jau dešimt su puse metų. Nors prabėgo ta mano vaikystė seniai. Niekas man nieko nenori sakyti.

Nieko aš, mat, nesuprasčiau.

Nieko aš, mat, neapsaugočiau nuo griaustinio.

Nieko aš, mat, neišgelbėčiau nuo maitvanagio.

Aš juk tik vaikas buvau.

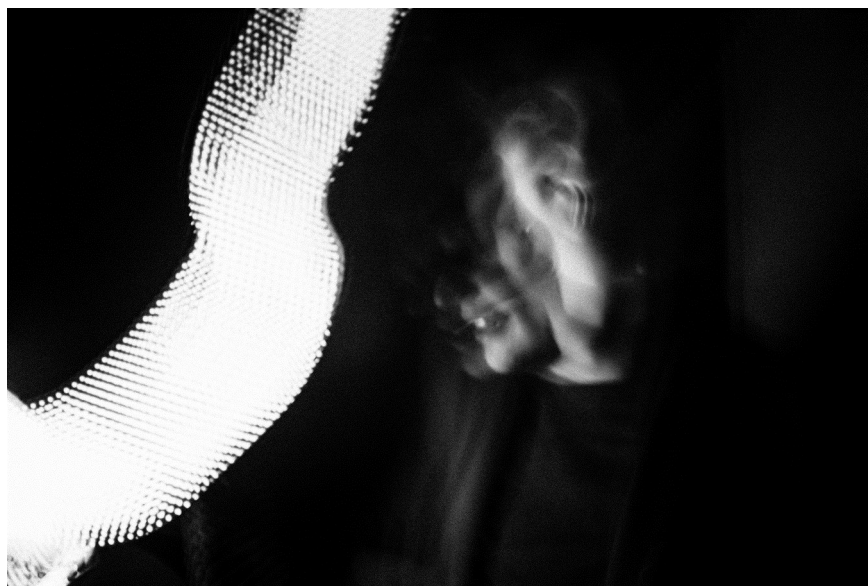
Milda Naujokaitė

Nežinau, kas mes esam: pažįstami, draugai, pakeleiviai
Prekeiviai?
Kūnų ar sielų?
Gal maisto produktų?..

Jam niekas nepadėjo
tarp nieko buvau ir aš
pamažu jis krito ir
ir
nebepakilo
daug sveriantys pirkinių krepšiai
paliko man randus delnuose
lyg pateisindami neištiestą pagalbos ranką
--
mano saujos buvo užimtos daržovių

Jonė Juchnevičiūtė

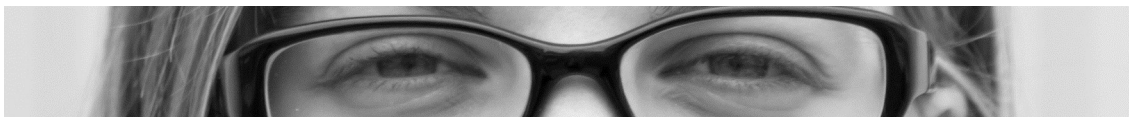
Fluorescentinis zuikutis
Kristupas Zmejauskas

2052. Lobis
Kristupas Zmejauskas

Improvizacija klasikos tema
Rūta Vigelytė

Gabrielė Tumaitė

Garsas

Laisvas, paleistas,
Skleidžiuosi, sklendžiu,
Erdvę užpildau
Savo moju plačiu.

Kaip vėjas, kaip jūra,
Kaip juokas, kaip audra.
Nevaržomas slystu,
Kol nykstant stoja tylą.

Lieka laukti, kol būsiu,
Nors gal lyg truputį baisu.
Kad kitąkart užkabinus,
Gimsiu kitokiu jausmu.

Aš vienas dažnis, vienas vardas,
Bet kiekvienas tai girdi kitaip.
Vieniems aš liūdesį reiškiu,
Kitiems meilę iššoku karštai.

Daug, daug vietų jaučiau,
Taip daug kur skleidžiausi.
Bet dar neaišku, ar kam
Tikrasis nors kartą mačiausi.

Elvis Lepardinas

Nuovargis

Saulės kaitra,
Džiūstanti širdis, grubi
Oda. Žygio tempas.
Dykuma.

Klapt, klapt, klapt.

Begalinių kopų dalia,
Amžinas palydovas, skausmas
ir viltis
Pinasi viduje.

Gilus alsavimas.

Verpete minčių
Sulaiko veide
Šypsena, užmerktas akis
Vėjo dvelksmas delne.

Ir vėl gera

Vienatvė

Užlipu į palėpę
Uždaręs duris sveikinu
Primirštą gyventoją
Kartais matytą
Veidrodyje

Užu stalo dviese
Aš ir jis
Ne žodžiais, bet atodūsiais,
Ašaromis, nuovargiu
Pažindinuos

Spektakliui įpusėjus ir
Pagaliau numanius jo pabaigą
Staiga krentu ant kelių
Iš bejėgiškumo dėl mįslės
Paslaptingumo

Vasaris

Nerimas

Skiriamą P. V.

Aukštas dangus, nusėdęs pažemėn,
Sušoko pilkais gumulais.
O deivės likimo siūlais kirptais
Nusprendė dieną paženklint.

Dulkės pakilę ištyžta purvu,
Gyvą maišant su negyvu.
Kvapu burną palieka besvorė
Migla, ir išnyksta, nors nenori.

Ir lieka žemai lakūs niūrumai
Pilkį oran atiduoda.
Iš tuščio nerimo krintą lašai
Perlyja kiaurai per odą.

Žvilgsnis suglumęs, nematęs dangaus
Neranda vietos, kur dėtis,
Ir sielos akis, vos tik širdį paskaus,
Šydu uždengs, kurs lyg skėtis.

Vilma Vaskelaitė

Pokalbis nr. 1.2

Dabartis.

Rimo nereikia. Prasmės nereikia. Mąstom vaizdais.

Gerai?

Blogai?

Dabartis.

Pasvarstymas

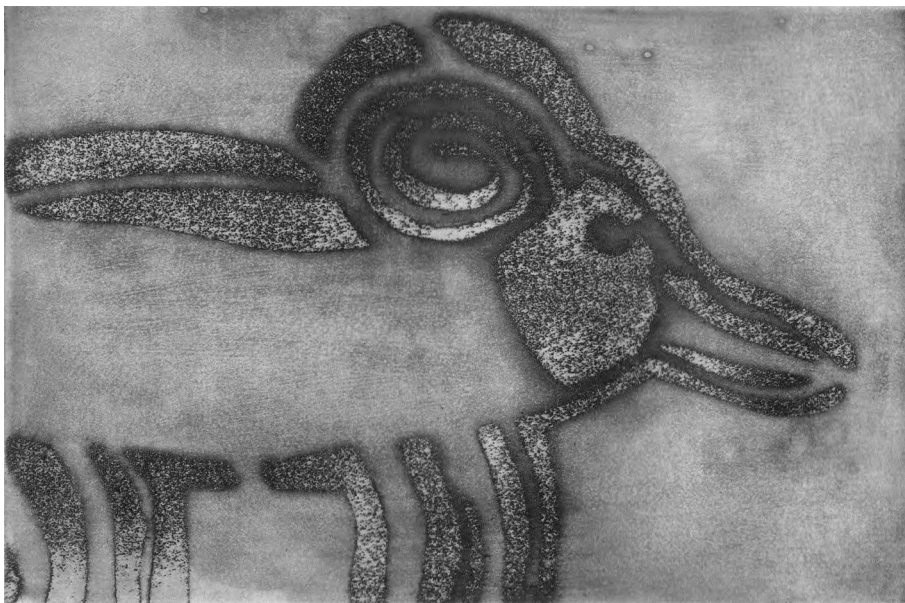
Pirmiausia išniro pasaulis. Jis didėjo.

Po kurio laiko prievarta gimė Dievas. Ir tapo mielas. Bet greit pasimirė.

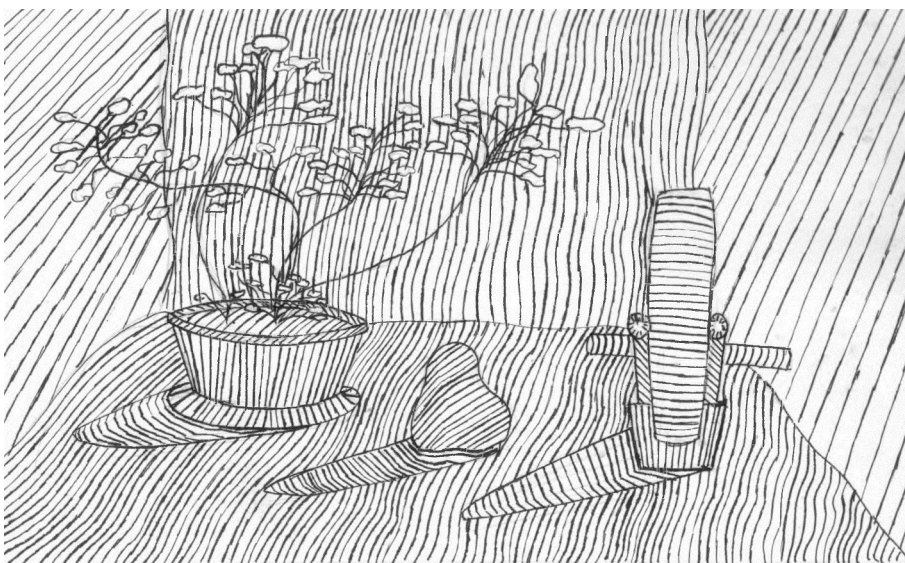
Pasaulis sušvito, nuskaidrėjo.

Skaidrus paviršius nusitrynė. Blizgesys prislopo.

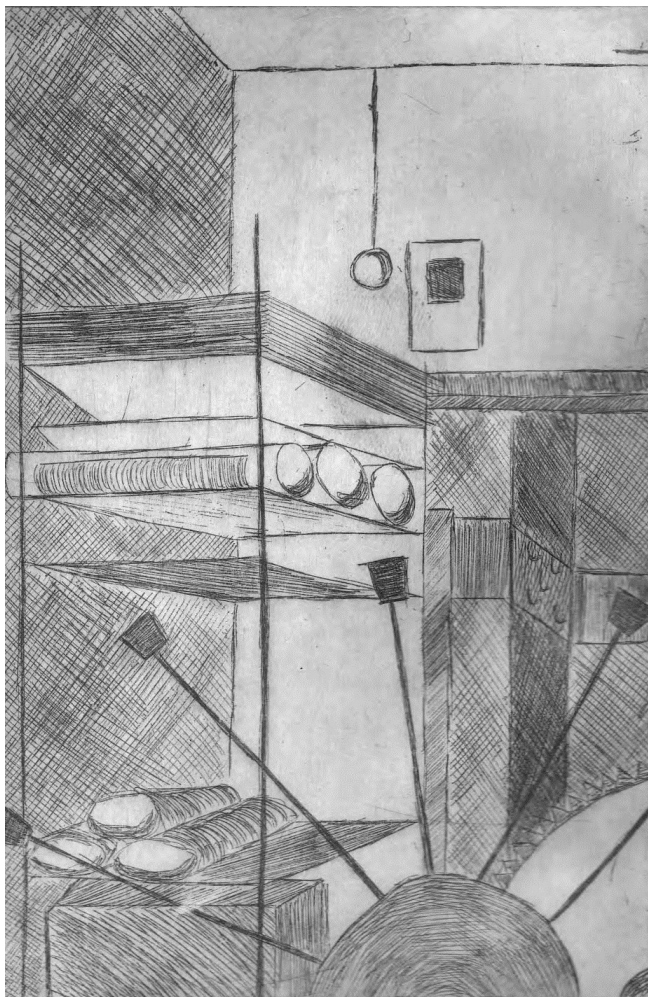
Tik tada turbūt atsirado žmogus.

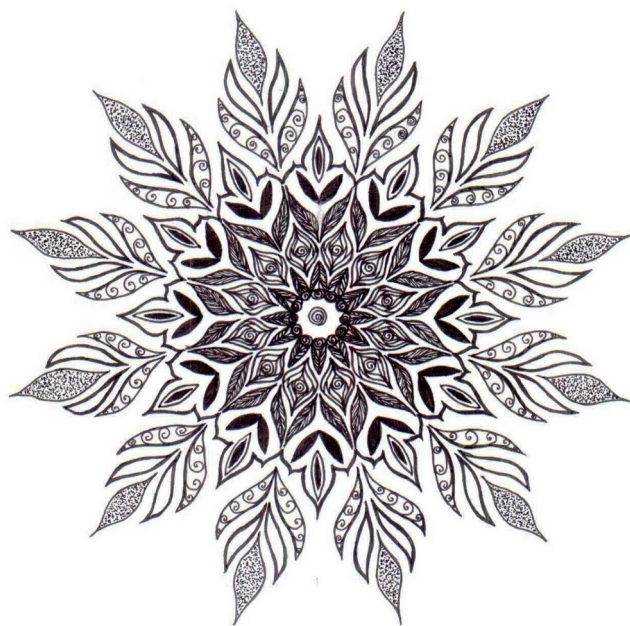
Ženklas
Rūta Vigelytė

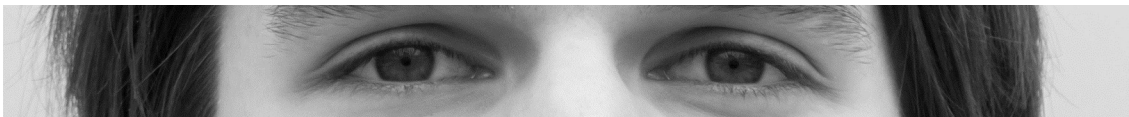
Rūta Vigelytė

Rūta Vigelytė

Eglė Matulevičiūtė

Erik Vojevodin

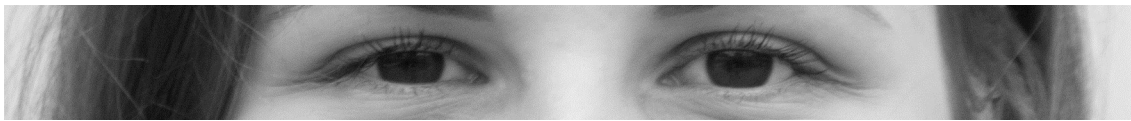
ko gražiojies viskas prieky palikau ką
save kam
nežinau nežinai nesisuk nesisuksi negyvensi
suksi nespėsi

//

Šventę kuriame kartu! – tarė niexima ir pardavė
šventę '16 ir vis auga
auga
kitamet šventę kursim karčiau

//

ką man Laurencija norėjo pasakyti, kai aš tępinėjau
pirmadienį, antradienį, tępinėjau trečiadienį, ketvirtadienį,
penktadienį strykinėjau šeštadienį,
Sekmadienį?

Gustė Papaurėlytė

Septynios minutės iki pasaulio centro ir atgal

Noriu jums papasakoti vieną istoriją. Tik ne dėl to, kad ji, sakykim, būtų kažkuo reikšminga ar jums turėtų rūpėti. Tai toks nutikimas apie žmones, sėdinčius ant palangių seno, nykaus blokinio daugiabučio trečiajame aukšte. Arba ne visai apie juos.

Ziema buvo įpusėjusi, kieme spengė drėgnas vėjas, narstantis kaulus. Sėdėjau ant sūpynių netoli autobuso stotelės ir sprendžiau kryžiažodį. Keista, man net nebuvo šalta, matyt, iš pykčio, kad nespėjau į autobusą ir dabar teks laukti kito. Septynias minutes, jei neklystu.

Metaliniai sūpynių vyriai buvo net pamėlę iš šalčio ir nė kiek nesiteikė išjudinti sūpuoklių, o nuo jų tysojo ilgi, beformiai varvekliai.

„Dviejų žvaigždučių“ sunkumo kryžiažodis, turiu pasakyti, sekėsi gana neblogai – anksčiau niekada nebuvo tiek išsprendęs. Atsakymų gal tik į porą klausimų niekaip negalėjau sumąstyti – nežinojau.

Ir tada įvyko kai kas nepaprastai keisto. Lėtai pakėlęs galvą pažvelgiau į vieną iš priešais stovinčių daugiabučių ir net sudrebėjau pamatęs pro atdarą langą kojas iškišusį ir ant palangės sėdintį jauną vaikina. Rankas jis buvo pasikišęs po kojomis, o pats dairėsi aplink. Iš toli negalėjau aiškiai matyti jo veido, tačiau jis neatrodė laimingas. Gal pavargęs, gal susimąstęs, o gal net ir laimingas... Kas ten žino.

Keisčiausia buvo tai, jog tas žmogus iš viršaus nužiūrino praeivius, tačiau niekas jo, išskyrus mane, nematė. Arba tiesiog dėjos nematantys. Juk būtų kvaila nepastebėti ant šaligatvio krintančio sėdinčio žmogaus šešėlio... O gal jiems net nerūpėjo, jie buvo pernelyg užsiėmę, kad sušuktų: „Ei, žmogau, ką čia išdarinėji? Tuoju iškrisi!“ ar bent jau: „Negi tau nešalta?“

Nedrąsiai vis dirstiojau į jį, bijojau, kad atsisuks ir pastebės mane. Bandžiau sugalvoti kokią nors racionalią priežastį, kodėl jis ten sėdi, ir į galvą lindo tik keisčiausios, baisiausios mintys. „Greičiausiai tik šiaip sau,“ – bandžiau įtikinti save.

Staiga pajutau, jog kažkas mane stebi. Akies kampeliu pažvelgiau į namo pusę ir

krūptelėjau – supratau, kad žmogus žiūri į mane ir liūdnai šypsosi. Aš atsisukau į jį ir, negalėdamas pakelti to žvilgsnio, greit vėl nusigrėžiau. Jaunuolis ant palangės pradėjo lyg kūkčiodamas isteriškai kvatotis ir mane, neslėpsiu, tai klaikiai gąsdino.

Neramiai žvalgiausi tai į laikrodį, tai vėl į tą žmogų. O jis tik keistai kvatojo, nes suprato, kad jį pastebėjau... Bet nieko daugiau.

Po akimirkos aš atsistoja ir suledėjusiomis kojomis nubėgau link stotelės, į duris beatveriantį autobusą.

Supratau, kad per septynias minutes galima suvokti daugelį dalykų. Arba galima tą laiką prasėdėti ant sūpynių prie stotelės ir laukti autobuso.

Per septynias minutes galima išsivirti makaronų.

Lygiai tiek pat laiko užtrunka perversti naują pigų skaitalą apie išmybių gyvenimus ar perskaityti Biblijos fragmentą – priklauso tik nuo poreikio. Tačiau juk galima ir nieko nedaryti.

Bet koku atveju neapsimesk – tos septynios minutės tau nė velnio nieko nereiškia.

Modesta Čaplikaitė

Viešnia iš Merkinės Vinco Krėvės gimnazijos IIa klasės

Ratais

Aš žmogus. Daugiametis.
Gera prižiūrimas galiu tavo sode žydėti.
Man reikia trupučio gėlo vandens,
Vieno kito saulės spyglio,
Paparentos švelnios žemės,
Kartais skaudžiai pliekiančio lietaus,
Sodininko apsaugos ir ženkle šalia – NEMINDYTI!
O kai šaknys jau nebus tinkamos naudojimui,
Į platų sodą paleisiu naujus saulės ieškotojus.
Kad tik prigytytų...
Girdėjau, žemė vis skurdesnė...

Aukštyn kojomis

Per žvaigždes į kančias
Pakeliu dangų į galvą.
Saulė sukasi aplink Žemę,
Kelias suranda klajojančią žvaigždę,
Teleskopas tobulina Galilėjų,
Mėnuliečiai išsilaipina Žemėje,
Kosmosas sukuria raketa,
Marsiečiai siunčia signalus žmonijai,
Dangus krenta iš meteorito
Ir byra jo trupiniai ant mano basų pėdų.
Tikrai sunku ant galvos stovėti...

Kamilė Čelutkaitė
XXIV laida

Kamilė Čelutkaitė
XXIV laida

Kamilē Čelutkaitē
XXIV laida

Kamilē Čelutkaitē
XXIV laida

Justina Kecoriūtė

XXIII laida

eilėraštis pavadinimu „Jaunasis poetas“

aš gimęs bandyti poetas
remiuos į petį tėvo
sakau, tėt, rašau baltas eiles *juodai*

nutinka pauzė ---

sūnau?

dabar bus eilėraštis be pavadinimo:

*aistra grumias su sniegu iš lėto
alsuoja pro ledą varnėnai jų plunksnos
bado akis prašalaičiui be miego
mirtis – tai mirtis...*

čia pasibaigė eilės Jono, Ramutės ir
Kazio

čia pavasarių šimtas perniek
čia *kitoks*, tėt, *kitai*p nesuprasit
čia *exceptionnel*

čia čia čia, viens du trys
joe le taxi

aš poetas gimęs bandyti iš nieko

poeto sudievinimas

poetas save prilygina dievui
dalinasi nebūtim kartu
esti bekūnis prabyla
žodžiais ant popieriaus
likusiais kito akims tik ne sau

poetas ne dievas o jis
ne poetas –
jie dviese paklydę savy
kenčia vienatvės idilę
nuogi priešais kitą
kukliai
egoistiški ---

poetas mina žemės akmenis
pėdom basom jaučia grūdą
išlinkusį šakalį jo skausmą
ilgisi moters alsuoja geismu
kūno katro jis neturi –

poetas sau dievas
poetui kitam jis yra
niekas
tik teksto analizė
metaforos frazė baigtumas rimas
mintys ir skiemenys
žaidimas ganytojais
žemėj paklydusių

poetas nukalė veidrodi
dešimt kartų matavęs
nuskėlė vienuoliką
atsuko paklydusiems
iškreipti jų nosis akis lūpas krūtis viską
ko jis neturi

kančios palaima
poeto ne dievo

moteris

įkaitusios šlaunys
plėmais išskustos blauzdos –
anų kaulai kyšo iš po sijono kraštų

įdubę
pageltę nagai
pirštų pagalvės sulipusios pienių sakais
klūpėjai –
žolė įspaudė raudonai kelius ---

palaidos kasos
pritvinkusios kvapo
sudrėkusio, mėšle išbrinkusio šieno
paslėptos po ausimis šviesiausios
sruogos draikos nuo vėjo

slapčia
tu moteris
kamienu nutįsusios sultys išsprogusios
slyvos karštas saldumas lipnus saulėje

girdi

kirminas kramto krešų gyslotą
minkštimą ---
lėta
taši
palaima

Gabrielė Makarevičiūtė

XXIV laida

terminus¹

palikau gėles džiūti
sausas ir ištroškusias
kad spėtų numirti
iki kol išvažiuosiu

išvykti nieko nepalikus
viską susirinkti
gobšiai susižerti dulkes
nuo palangių

sutraukti voratinklius
užpūsti žvakes
uždangstyti langus
apklostyti ir paruošti amžinybei

užmigdyti nieko nepasakius
nepažadėjus sugrįžti
nesuteikus net
atsisveikinimo galimybės

paskutinis patepimas
prisilietimas švelniai
prie pianino klavišų
užmarščiai nusilenkti

čia amžinai ruduo

¹ Paskutinė stotelė (pranc.)

*

ir tau baisu
kad jūs nebūsit poetai
rašytojai muzikai laimingi tėvai

nebus jūsų ant scenos
nei teatre nei gyvenime

tau baisu kad jūsų nebebus
visai
tik dienoraščiai likę ir nuotraukos

su datomis kitoje pusėje
dienų kuomet dar buvo
kuo kvėpuoti

*

ir vieną vakarą
mane iš naujo užlies mėnulio šviesa

užlies stogo šlaitus
jais pasileis maži pilnatis upeliukai
gurguliuojantys

pro mano langą tik juoduma meta savo
šešėlį

dabar gyvenu tamsiojoje namo pusėje
dabar gyvenu tamsiojoje savo pusėje
pilnatis kitapus

anapus

manęs liko tik tamsioji mėnulio pusė
kita nugarmėjo

palikdama tiek daug šio eilėraščio
neparašyta

*

Metro Aubert, Paris, 1986

mes prasilenkiam
atsargiai
prisiliesdami pirštų galiukais
norėdami susikibti ir
suktis nesibaigiančiame
šokyje

mus nubloškia
vienatvės purslai atgal
į savo tamsias tuščias
plienines kerteles
su pasididžiavimu šaltas
kupinas abejingumo

mes iriamės horizonto link
kur vaivorykščių pradžios
ir gyvenimų pabaigos
kur sutrupa kaulų, medžio
ir audinių likučiai

ten tavo šiltos
svetingos rankos
saulėtas tavo delnų
ir akių švelnumas
prisiglaudimai
tvirtai sukryžiuoti pirštai

ten – begalybė laiptų
amžinas traukinio dundesys
virpančios rankos
ten – aš
įsikibusi palto skvernų
dainuojanti svetimumą ir ilgesį

*

Mes nuolat lipdavom
Ten, kur aukščiau
Kur arčiau dangaus

Pirmiausia
Buvo Gedimino kalnas
Tavo šuo
Ir mano vaikiškas naivumas

Sapnuok, Gedemonai
Susapnuok mus kovo žvarboje
Stauk už mus geležiniu vilku
Pasigailėk mūsų

Užsiropšdavom ant kalnų ir kalvų
Į aukštybes
Išklibusiomis lentomis nuo Bekešo
Grįždavom atgal į tylą

Iš mūsų niekas negimė
Ir niekad negims
Mes taip ir netapom eilėraščių
Karta, netikėjusi stebuklais

Tauro kalno papėdėje
Gėlėmis pražydo mano sijonas
Atsargiai skleidėmės, apsigaubę trapiais
Netikrumo žiedlapiais

Siūbavom košiami vėjo dvelksmo
Laukdami jo pranašysčių
Įsukančių, pagaunančių ir apsukančių
Apgaunančių

Vėjau
Staugiantis geležiniais vilkais
Tavo tamsa ir tylą kurtinanti

Liūdna pasaka
Ieva Osoblivec

Ieva Osoblivec

Ieva Osoblivec

Mūsu siela
Ieva Osoblivec

Pranašas
Ieva Osoblivec

Nuotraukų ir iliustracijų autoriai

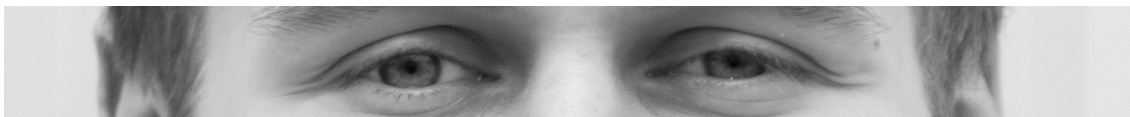
Ieva Osoblivec

Rūta Vigelytė

Kristupas Zmejauskas

Patrikas Vanagas

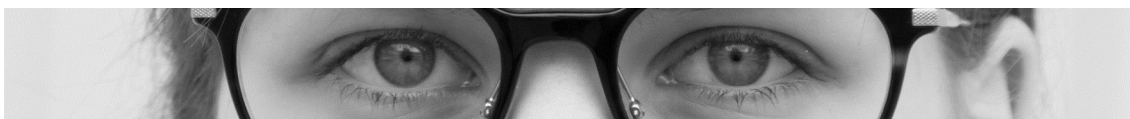
Fausta Pilkaitė

Jonė Juchnevičiūtė

Austėja Samuolytė

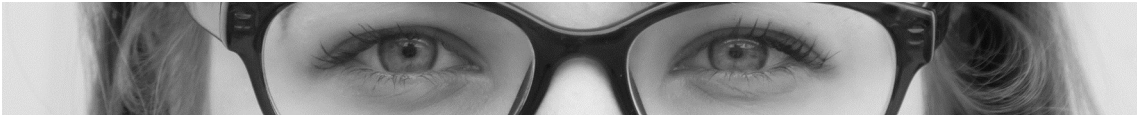
Emilija Bogdanavičiūtė

Elžbieta Strumskytė

Emilija Zimnickaitė

Milda Orvydaitė

Eglė Matulevičiūtė

Gabrielė Makarevičiūtė

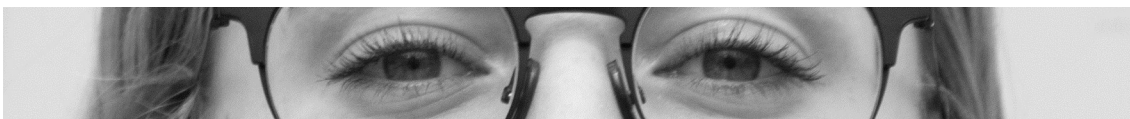

Kamilė Čelutkaitė

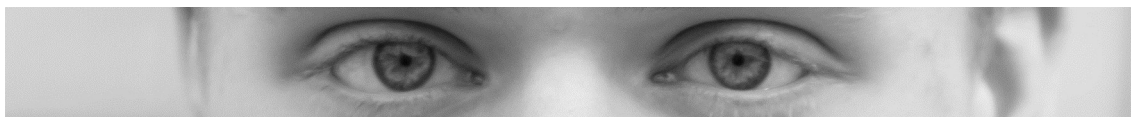

Almanachą parengė

Ieva Osoblivec

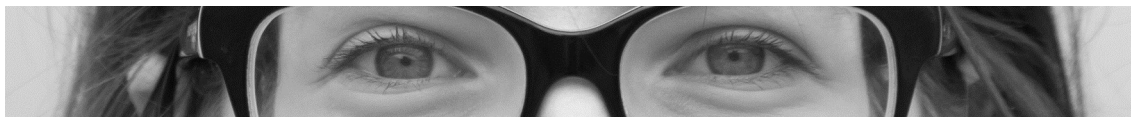
Tomas Sinkevičius

Veronika Gvozdovaitė

Ona Šlapšinskaitė

Gabrielė Milerytė

Viršelis

Ieva Osoblivec

Rūta Vigelytė

Kristupas Zmejauskas

Maketas

Elvis Lepardinas

Dėkojame

Astai Karaliūtei-Bredelienei

Jolitai Milaknienei

Sauliui Jurkevičiui

Vidmantui Nakvosui

